

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Psevdo-Poenitens Correctvs. Sive Doctrina Ecclesiae
Catholicæ, & Sanctorum, solemniorúmque Doctorum, De
Vera Poenitentia ...**

Dionysius <aus Werle>

Coloniæ Agrippinæ, 1692

Cap. 9. Plurimi damnantur, eò quòd malè suscipiunt Sacram.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41634

CAPUT IX.

*Plurimi damnantur, eò quòd
male suscipiunt Sacra-
menta.*

I. **I**lle Doctor orbis terrarum, cui
intempostâ nocte lucubranti ad-
stare & in aurem dictare visus est S. Pau-
lus Apostolus; sanctus, inquam, JOAN.
CHRYSOST. hom. 3. in Acta Apосто-
lorum, longè post med. ita fatur: *Non
temerè dico, sed ut affectus sum ac sen-
tio: Non arbitror inter sacerdotes mul-
tos esse, qui salvi fiant; sed multò plures
qui pereant: In causa est; quoniam res
excelsum requirit animum... Et inno-
meris oculis illi opus undique... ut sibi
appositus ad docendum. Et hom. 40. ad
populum Antioch. generaliter loquens
Quot, ait, putatis esse in hac civitate
nostra, qui salvi fiant? In festum est,
quod dicturus sum; dicam tamen:*

M

NON

NON POSSUNT INVENIRI IN
TOT MILLIBVS CENTVM,
QVI SALVENTVR: QVIN ET
DE HIS DVBITO.

II. Quis verò non credat ultra cen-
tum Christianorum orthodoxorum,
sexus utriusque, millia tunc Antiochiæ
vixisse; cum eâ adhuc anno 1098. adeo
fuerit *gloriosa & nobilis*; ut teste Wil-
lermo Tyrensil. 4. cap. 9. maxima esset
quæstio, an secundum vel tertium dig-
nitatis gradum haberet post urbem ur-
biũ Romam; & tantæ amplitudinis, ut
eodem anno (Tyrensi ibidem c. 12.
testante) trecenta bellatorum millia
non potuerint eam undique castris
circumpositis vallare; sed partem ejus-
dem magnam ab obsidione liberam
relinquere coacta fuerint: Immò, ut
Robertus, cellæ S. Remigii in diœcesi
Rhem. Monachus coævus, & testis
ocularis l. 4. hist. Hierosolym. sub ini-
tium scribit, tot in ea defensores erant,
ut cum trecentis illis Latinorum eam
obsiden-

obsidentium millibus *campestri praelio*
pugnare potuissent: Duo quippe millia-
 ria, continebat in longitudine, unum
 verò & semis in latitudine; ut Albertus
 Aquensis lib. 3. c. 38. Raymondus de
 Agiles, & Willermus Tyrius in hist.
 Hieros. testantur. *Mille & ducenta*
Ecclesia in ea sunt adificata; tercenta &
sexaginta monasteria habuit Monacho-
rum, inquit Petrus Tudebodus, qui
 obsidioni præfatae interfuit, lib. 5.

III. Quis autem sibi, quoad primam
 S. Chrysofomi assertionem persuade-
 at, quòd seculi 4. sacerdotes passim mi-
 nùs excelsi, sive supra terrenos carna-
 lesque affectus minùs elevati fuerint
 animi, quàm moderni? vel quòd pleri-
 que tam sacerdotes quàm laici tunc in
 extremis non susceperint Sacramenta?
 Certè eadem non magis tunc deerant
 Antiochenis, quàm hoc tempore de-
 sunt nobis. Et rationes ex quarti illius
 seculi corruptelis desumptæ, quibus as-
 sertionem secundam probat S. Chry-
 M 3 sofomus,

270 *Eò quòd malè suscipiunt Sacram.*

foetomus, contra corruptiores hujus
seculi Christianos à fortiori conclu-
dunt : Et cuilibet in sacra antiquitate
versato constat, quòd poenitentia, qua-
lis nunc passim agitur, respectu poeni-
tentiae tunc agi solitae, vix mereatur
umbra poenitentiae vocari.

IV. Vnde communior Doctorum
sententia est, quòd plures non tantum
ex universo genere humano, sed etiam
ex ipsis Catholicis adultis damnentur,
quam salventur. Quam Cornelius à
Lapide in epistolam S. Jacobi ad Capi-
tis 2. versum 13. ex scriptura, Patri-
bus, & variis rationibus probans, in
primis ait, quòd multi *sine sacramen-
tis* ex hoc mundo decedant. Et quam-
vis hoc ipsum sit longè verissimum;
nihilominus tamen, si quaelibet Ca-
tholicorum civitas, aut alia commu-
nitas, suorum tam foris, quam domi
mortuorum numerum annuatim con-
fignet; vix decimus quisque sine Sacra-
mentis obiisse deprehendetur; nisi for-
tè

tè cuiquam loco singularis aliqua supervenerit clades.

V. Quocirca Cornelius ibidem mox addit: *Rursum ex iis, qui Sacram. suscipiunt, multi ea malè suscipiunt* [immò, juxta jam statim dicta, plures malè, quàm benè] *ac proinde peccata non expiant.* Et hinc est, quòd quam plurimi etiam ex iis, qui confitentur, tutatim in gehennam descendunt, ut Bellarminus cap. I. art. 5. §. 17. relatus ait.

VI. Malè autem Pœnitentiæ Sacramentum ab iis suscipi, qui ad absolutum & efficax propositum abstinendi à peccatis (rem profectò arduam, sublimem ac perdifficilem) totis viribus non contendunt, Cornelius jam tum suprà cap. I. art. 3. §. I. relatus docet.

VII. Porro multos, inquit, carere hoc serio proposito colligitur ex variis indicis. Primum est; quòd ad suas cupiditates, vitia, & scelera redeunt post Confessionem, in periculo mortis

peractam, si periculum hoc evadant, & reconualescant: Qui reditus signum est, illud propositum fuisse coactum, & metu mortis extortum; non sincerum ac serium.

VIII. *Secundum* (indiciu[m] est) Quia multi malos habent habitus, v. gr. inebriandi se, fornicandi; rixandi, pejerandi, maledicendi; quos deponere nolunt: Aut, si volunt, non adhibent remedia ad rem tam inolitam defricandam necessaria. Unde & tales, ut ibidem, indicio 4. (nec non in cap. 7. Matthæi ad v. 14.) fusiùs docet Cornelius, etiamsi in ultimâ infirmitate cum vero proposito fuerint confessi, ad huc tamen postea, ac vel in ipso mortis agone, iusto Dei iudicio, gravissimè tentantur; multique ex eis (si non plerique omnes) per inveteratam infirmitatem suam, cui nunquam conveniens aliquod medicamentum, secundum Ecclesiæ doctrinam, adhiberi à sacerdotibus voluerunt: & ex quâ
vel

vel uni dæmoni vix mediocriter tentanti ferè semper succubuerunt, etiam tunc (pluribus ad tentationem maximè seriam convocatis dæmonum turmis) succumbunt, & pereunt in æternum: Cujus rei plura funesta extant exempla, inquit ibid. Cornelius, a subdit:

IX. *Tertium* [iudicium est] *Quis multi habent principia politica & vitiosa v. gr. injuriam tibi & tuis factam talione vindicandam. Duellum, si offeratur, esse acceptandum, ne honor perdat. In conviviiis cuilibet ad æquales b. stus propinanti esse respondendum; adeoque in ebriandum. Non esse tolerandas ignominias, calumnias, verbera; sed par pari referendum (quemadmodum multi heroico, ut putant, animo, sed reverà effeminato & minimè Christiano dictitare solent: Noli me tangere. Ich lasse nicht nich purzen) Hac autem nunquam deponunt; ne in Confessione quidem, &c. Porro hac proposita,*

M 5

habi-

274 Eò quòd malè suscipiunt Sacram.
habitualmente, immo virtualiter semper
in ijs manentia, ex diametro repugnant
proposito serio cavendi omnia peccata,
Deique Legibus per omnia obediendi.

Quale propositum in confiteate om-
nino requiritur, ut Absolutionis fit
capax.

X. Igitur si benè vis confiteri, &
absolutionem non malè suscipere,
atque hoc pacto cum paucis salvari;
cum paucis quoque ad veram poeni-
tentiam atque ad absolutum & efficacem
ab omni peccato mortali in perpetu-
um abstinendum totis viribus, per media
cap. I. art. 2. num. 5. & seqq. indicata
connitari oportet. Si cum paucis per
portam angustam, & arctam viam vis
intrare ad vitam, omnino necesse est,
ut luxuriantes, tumidas, perversas atque
transversas affectiones & passiones tuas
edomare, comprimere, ac refecare;
pravosque habitus per congrua reme-
dia defricare contendas; Deique grati-
am & misericordiam tam spiritali-
bus,

bus, quàm corporalibus misericordiæ operibus implorare non cessans, salutem tuam, juxta doctrinam Apostoli ad Philip. 2. v. 12. opereris **CUM METU ET TREMORE.**

XI. Quicumque vult ad vitam intrare, per angustam portam, & arctam viam, immò per portam valde angustam, & viam valde arctam, juxta scripturam Matth. 7. v. 13. & 14. debet intrare; adeoque totis viribus contendere, ut iatret per eam: Quandoquidem ipse Filius Dei Lucæ 13. v. 24. clamat: **CONTENDITE** intrare per angustam portam; *ἀγωνίζεσθε* habet textus originalis, id est, agonizate, & quasi in agone & agoniam contendite; *extremas summasque vires, velut agonizantes* (arctando & constringendo cupiditates vestras) *exerite*, inquit Cornelius à Lapide in cap. 7. Matthæi, ad versum 13. *Quia multi, dico vobis, quarent intrare, & non poterunt*: Nimirum qui tempore acceptabili, totis viribus & modo jam

statim dicto non contendunt intrare; sed vanam falsamque poenitentiam, nihil angustiae, arctitudinis, contentionis, aut laboris habentem; atque Contritione phantasticâ, & frigidâ confessione constantem agunt; & justo Dei judicio in ultimo quoque mortis agone meliorem non agent.

CAPUT X.

De vera Contritionis, inclusique in eâ propositi efficacis & absoluti difficultate & raritate (ac per consequens de salvandorum paucitate) juxta Protestantium doctrinam.

I. **C**ONRADUS HORNEJUS, celeberrimus in Universitate Helmstad Doctor, & Prof. publ. in Compendio Theologiae posthumo, Brunsvviga anno 1655. typis excuso, lib. 2. c. 4. num.